

Sara Nisha Adams

Knihovna malých zázraků

DOBŘÁ KNIHA POMŮŽE PŘEKLENOUT
I TU NEJHLUBŠÍ PROPAST MEZI LIDMI

**Knihovna
malých
zázraků °**

Copyright © 2022 Sara Nisha Adams

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Lenka Petrášková, 2022

Cover © Zhivko P. Petrov, 2022

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2022

twitter.com/knihydobrovsky

www.facebook.com/KnihyDobrovsky.cz

ISBN 978-80-277-2867-1 (pdf)

Sara Nisha Adams

Knihovna malých zázraků ◦

S láskyplnou vzpomínkou na obě babičky a dědečky.

Pro mámu a tátu.

Mám vás moc ráda.

Obsah

Prolog

Část první

Kapitola první

Kapitola druhá

Kapitola třetí

Seznam četby

ČÁST DRUHÁ

Kapitola čtvrtá

Kapitola pátá

Kapitola šestá

Kapitola sedmá

Kapitola osmá

Seznam četby

Kapitola devátá

Seznam četby

Kapitola desátá

ČÁST TŘETÍ

Kapitola jedenáctá

Seznam četby

Kapitola dvanáctá

ČÁST ČTVRTÁ

Kapitola třináctá

Kapitola čtrnáctá

Seznam četby

Kapitola patnáctá

Kapitola šestnáctá

ČÁST PÁTÁ

Kapitola sedmnáctá

Seznam četby

Kapitola osmnáctá

Seznam četby

ČÁST ŠESTÁ

Kapitola devatenáctá

Kapitola dvacátá

Seznam četby

Kapitola dvacátá první

Kapitola dvacátá druhá

Kapitola dvacátá třetí

Kapitola dvacátá čtvrtá

ČÁST SEDMÁ

Kapitola dvacátá pátá

Kapitola dvacátá šestá

ČÁST OSMÁ

Kapitola dvacátá sedmá

Kapitola dvacátá osmá

Kapitola dvacátá devátá

Kapitola třicátá

Kapitola třicátá první

Kapitola třicátá druhá

Kapitola třicátá třetí

Kapitola třicátá čtvrtá

Kapitola třicátá pátá

Kapitola třicátá šestá

Kapitola třicátá sedmá

ČÁST DEVÁTÁ

Kapitola třicátá osmá

Kapitola třicátá devátá

Kapitola čtyřicátá

Kapitola čtyřicátá první

Kapitola čtyřicátá druhá

Seznam četby

Prolog

Seznam četby

2017

DVEŘE JSOU TU NOVÉ. OTEVÍRAJÍ SE AUTOMATICKY. TO JE PARÁDA. Od doby, kdy tu Aidan byl naposledy, se to tu změnilo. Jako první ho udeří do očí nepříliš dlouhé řady knih. Když byl mladší, *menší*, zdálo se mu, že police jsou skoro nekonečné, že překypují hromadami knih všech tvarů a velikostí. Dokonce i jako teenagerovi na letní brigádě mu to tu připadalo jako svatyně, a ačkoliv to nikdy svým kamarádům nepřiznal, strašně rád se ztrácel mezi regály plnými svazků. Snad jen tu minulost vidí skrze růžové brýle a představuje si nějakou kouzelnou zemi knih, která vlastně nikdy neexistovala. Dnes je mu dvaadvacet let, není už chlapec, ale muž. Znovu tu však hledá úkryt před světem, před přáteli, před rodinou.

Když vstoupí do dveří, knihovník k němu na moment s úsměvem vzhledne. Aidana vítá ticho. V jeho vzpomínkách to tu nikdy nebylo tiché. No jistě, přece jen je to knihovna... takže tu býval klid, ale vždycky se ozýval takový šum v pozadí. Lidé šoupali podrážkami po zemi, děti špitally cosi svým matkám, čtenáři otáčeli stránky, přesouvali židle, přecházeli sem a tam, pokašlávali a posmrkávali. Dnes tu není slyšet prakticky žádný zvuk. Někdo vyťukává do telefonu textovou zprávu. Knihovník buší prsty do prastaré klávesnice. Ale to je všechno. Nedávno si

všiml plakátu s výzvou na záchranu knihoven. Ty plakáty byly vyvěšené v Tesco, ve fitku, visely dokonce i poblíž stanice metra, vedle reklamy lákající na zlevněné dorty, výzvy k přihlášce do kurzů pletení i nejrůznějších petic. Nikdy ho ale nenapadlo, že knihovna na Harrow Road potřebuje zachránit. Měl ji v paměti jako populární a hojně navštěvovanou, ale teď, když vešel do dveří, mu pokleslo srdce. Možná že knihovna na Harrow Road zanikne jako řada dalších.

Prochází mezi policemi s fikcí, detektivkami a konečky prstů hladí hřbety knih, až se zastaví na jedné s názvem *Černá voda stoupá* od Atticy Lockeové. Už ji jednou četl, před mnoha lety. Možná ji četl i víckrát. Jak začíná obracet stránky a hledá únik z reality, zaplavuje ho vlna vzpomínek. Vybavuje si Houston, jak ho popsala Attica Lockeová: město plné života a energie, ale zároveň temné a plné kontrastů. Dnes potřebuje přesně takovéhle vzpomínky. Potřebuje se vrátit do světa, kde číhají děsy, nečekané zápletky a dějové zvraty, ale kde přesně ví, jak všechno nakonec skončí.

Potřebuje vědět, jak *něco* skončí.

Stůl, u kterého se kdysi jako dítě krčil, už je pryč, všechno je tu jinak. Nic nemohlo zůstat stejné, aby z toho mohl mít radost, ne tady, ne v jeho životě. Tohle je prostě další nevydařené léto. Ale jak čte jednotlivá slova příběhu a prsty sleduje věty, snaží se opět cítit, že sem na toto místo patří a stává se znovu jen tělem, které čte slova, zatímco se mysl toulá jinde. Cítí, jak příběhu propadá a jak se vzdaluje. Jeho vlastní myšlenky, obavy i hlas, který slyší kdesi v hlavě, to všechno se slévá v jakýsi nezřetelný šum v pozadí.

Když byl mladší, matka ho sem vodila společně s jeho sestrou Alíšou. Alíšu vždy zajímalo jen to, jak by si tu mohla hrát, do všeho kopala a byla tak protivná, že ji Laila musela odvést pryč. Aidanovi se nikdy nepodařilo být o samotě déle než pár minut,

ale těch pár minut ho uklidňovalo, pomáhalo mu utišit rozbouřené myšlenky, umožňovalo mu se nadechnout a uniknout... pomáhalo mu, v čem zrovna v tu chvíli pomoc potřeboval.

Hlasité plesnutí ho upozorní na něčí přítomnost. Odvrací oči a snaží se je udržet na otevřené stránce, protože nechce dopustit, aby někdo zlomil to kouzlo okamžiku. Koutkem oka vnímá knihy navršené do výšky. Jako barikáda.

Ozve se šoupání odsouvané židle a šustění papíru, který někdo vytahuje z kabely. Na stole vedle něj skončí ve zmuchlané bílé zmeti pomačkané účtenky, lístek z knihovny a stará křížovka.

Snaží se uklidnit svůj dech, ale jeho soused si začíná cosi potichu mumlat. Aidan nedokáže rozlišit, zda si brouká písničku, nebo nějaký nesmysl. Všimne si hrotu tužky nad papírem a pak zaslechne rytmické šustění píšící ruky.

Aidan stále upírá oči na stránku a přejíždí pohledem jednotlivá slova, aby si znovu přivolał pocit, který měl, když je četl naposledy.

Na několik minut se přestane soustředit na knihu a v myšlenkách zabloudí ven z knihovny, na silnici a do Wembley. Přemítá, jak se daří matce. Všimla si Alíša, že zmizel? A pak se zase vrátí sem, do knihovny, k osobě sedící vedle něj, která píše tak zuřivě, jako by to byla otázka života a smrti.

A pak náhle jeho soused vstane a hromádku papírků nechá ležet na stole. Aidan koutkem oka vidí, že je srovnává do řady a jako ve zpomaleném filmu na ně poklepává prstem a počítá *jeden, dva, tři, čtyři, pět, šest, sedm, osm...* A pak všechny papírky vloží do první knihy navrchu hromady – Aidan teď vidí její název. *Jako zabít ptáčka.*

Sousedovy ruce na chvíličku spočinou nehybně na deskách knihy. Aidan si uvědomuje, že už dlouho neotočil stránku. Zajímalo by ho, jestli ten neznámý tuší, že ho pozoruje. Zajímalo by ho, proč ho vlastně vůbec pozoruje. A pak se na okamžik objeví

dvě paže v rukávech tlustého černého svetru a knihy přitáhnou k sobě. Ozve se tiché heknutí a celá navršená hromádka zmizí. To jedině, co Aidan slyší, jsou tlumené kroky na lepkavém koberci, vzdalující se směrem k východu. Znovu se vrátí ke svému příběhu.

Když se konečně zvedne ze židle, oknem už dovnitř proudí večerní světlo a knihovna vypadá přesně tak, jak si ji pamatuje: jako kouzelné místo. Připadá mu to jako zázrak, ale v ty přece nikdy nevěřil. Slunce vrhá dovnitř dlouhé stíny a zalévá všechno teplým jantarovým světlem. Knihovna vypadá jako ulitá ze zlata. Přisune židli a opatrně ji přitom nadzvedne, aby nedělal hluk, ačkoliv tu vlastně není nikdo, koho by mohl rušit.

Potom si všimne přeloženého kusu papíru na stolku vedle sebe – je to ta křížovka.

Zarazí se, rozhlédne se vlevo i vpravo a podívá se i přes rameno. Nikdo ho nevidí. Natáhne ruku, zvedne kus papíru a začne ho rozkládat. Dotýká se ho opatrně prsty, je tenký jako cigaretový papírek. Nechce ho potrhat. V duchu opět vidí svého neznámého souseda a slyší, jak soustředěně píše.

Rozloží poslední sklad a rázem je po záhadě. Písmo je úhledné, oblé a vlídné.

Mohlo by se vám hodit

Jako zabít ptáčka

Mrtvá a živá

Lovec draků

Pí a jeho život

Pýcha a předsudek

Malé ženy

Milovaná
Vhodný nápadník

Jako zabít ptáčka – to byla první kniha hned navrchu té hromady. Očima přeletí zbytek seznamu. Nic mu to neříká, jsou to jen slova naškrabaná na kusu papíru. Ale na chvíličku ho napadne strčit ho do kapsy a vzít s sebou. Pak se zarazí. Ten malý, pečlivě poskládaný útržek papíru je čísi seznam četby. K čemu by mu asi byl?

Namísto toho tedy odloží papír zpátky na stůl, vezme svou knihu, v duchu zašeptá autorce tajné díky a uklidí výtisk zpátky na místo v polici, pro potěchu někoho dalšího. Vyjde z knihovny a dveře se za ním automaticky zavřou. Ještě se otočí a vidí papír ležet na místě, kam ho odložil. Stíny v knihovně se prodlužují. Všechny ty přečtené i nepřečtené knihy mezi ním a tím seznamem stojí jako bariéra. Když vykročí směrem od knihovny, cítí, jak ho opouští pocit klidu a míru, protože se vydává zpátky ke světlům a zvukům města, které nazývá domovem.

Část první

ZAKLETÝ V ČASE

Audrey Niffeneggerová

Kapitola první

MUKÉŠ

2019

PÍP. „AHOJ TATI, TADY RÓHINÍ. PROMIŇ, ŽE ZASE VOLÁM, ALE víš, jak se bojím, když mi nevoláš zpátky a nezvedáš telefon. Chceme v pátek s Prijou přijet a navštívit tě, tak mi prosím dej vědět, jestli máme něco přivést, třeba nějaké jídlo nebo pití. Tati, nejsem si jistá, že si vaříš dost vydatné jídlo. Víš, že jíst jenom fazole mungo nestačí. A nezapomeň, že se dnes vyváží popelnice, ta černá. Příští týden se bude vyvážet zelená. Jestli to sám nezvládneš, zavolej Parama z čísla osmdesát sedm, ano? Víím, že tě pořád ještě bolí ta záda.“

PÍP. „Tati, tady je Dípálí. Róhiní mi řekla, že mám zavolat já, protože ses jí neozval. Říkala, že ti mám připomenout, že dnes se vyváží popelnice, ano? Ne abys jako posledně musel vybíhat ven v županu! Zavolej mi, ano? Teď už musím do práce. Pa. Dvojčata posílají pozdrav! Ahoj tati.“

PÍP. „Ahoj tati, tady Vrtti. Jsi v pořádku? Chci se jen zeptat, jak se máš. Dej mi vědět, jestli budeš něco potřebovat. Můžu se na chvíli zastavit, jen mi zavolej, kdy budeš mít čas. Mám teď pár týdnů docela honičku, ale nějak to vymyslíme, ano?“

A přesně tak začal Mukéšův den, stejně jako každou středu mu postupně zavolaly všechny tři dcery – Róhiní, Dípálí a Vrtti.

Všechny volaly nemožně brzy, už v osm, dřív než vyrazily do práce. Mukేశ v tu dobu nebýval ještě ani vzhůru.

Kdyby to bylo jiný den, postupně by všem třem zavolal, aby je ujistil, že popelnice ještě vynášet zvládne, i když to nebyla pravda, a také že vůbec netuší, kdo je Param z čísla osmdesát sedm, i když to věděl moc dobře. Rád je udržoval trochu ve střehu. Ale na to dnes nebyl čas.

Dnes byl nákupní den. Naina nakupovala vždycky ve středu. Nebylo by správné ten zvyk narušovat. Jako první zkontroloval lednici a skřínky a srovnal všechno tak, jak to Naina mívala ráda, to jest vůbec. Bylo to, jak předpokládal. Dochází mu okra a fazole mungo. *Miloval* fazole mungo, ať si Róhiní říká, co chce. Když byla Naina naživu, nikdy moc nevařil, kromě těch několika posledních měsíců jejího života, ale pár receptů znal nazpaměť. Ty ho držely na nohou. K čemu je mu koneckonců v jeho věku nějaká vyvážená kvalitní strava?

Když vykročil z domu a zabouchl za sebou dveře, udeřila do něj vlna červencového vedra. Zase má na sobě moc vrstev oblečení. Vždycky mu bylo horko. Ostatní staří lidé v *mandiru* se mu vysmívali. Když jim bylo chladno, Mukేశovi bylo horko. Nesnášel, když se mu dělaly v podpaží mokré skvrny, i když ostatní říkali: „Mukేశbháí, proč to řešíš? Teď jsme staří. Nám to nevadí.“

Mukేశ ale nechtěl být starý, a kdyby mu přestaly vadit mokré skvrny od potu, říhání na veřejnosti a podobné věci, možná by se přestal starat i o ostatní, důležitější věci.

Upravil si placatou čepici, kterou nosil za jakéhokoliv počasí, tak aby mu slunce nesvítilo do očí. Měl ji už padesát let. Byla stará a obnošená, ale on ji miloval. Přežila jeho manželství, a i když nechtěl být vůbec pesimista, kdyby ji ztratil, bylo by mu, jako kdyby přišel o podstatnou část sebe sama.

Každý týden byl výšlap do mírného svahu o něco namáhavější, dech se mu krátil o něco víc a jednou si bude muset na tu pěti-minutovou vycházku zavolat odvoz pro seniory. Když se konečně dostal na vrchol kopečku a zabočil vlevo, zhluboka se nadechl, opřel se o sloupek bránící vjezdu vozidel, nadhodil si na rameni tašku, která mu klouzala dolů, a vydal se jako obvykle k prodejně potravin na Ealing Road.

Ealing Road byla ve středu klidnější než jindy, což byl důvod, proč ji Naina prohlásila za nákupní den. Říkávala, že tak minimalizuje šanci, že narazí na někoho známého, což by její desetiminutový nákup protáhlo na hodinu sousedského klábosení.

Pár lidí se vystříдалo ve dveřích obchodů, jejichž výkladní skříně byly plné figurín ověšených klenoty a lesklými látkami, ale většina postávala kolem stánků s ovocem a zeleninou nebo u vchodu do mešity Wembley Central. Mukéš zamával svému sousedu Nasímovi a jeho dceři Núr, kteří seděli na zídce a dělili se o sáček maniokových křupek. Od Naininy smrti spolu nemluvíli déle než pár minut, ale kdykoliv Nasíma nebo Núr během prázdnin viděl, vždycky mu rozjasnili den.

Mukéš konečně došel ke svému oblíbenému krámku, přetékajícímu rozmanitou zeleninou, vždy čerstvou a voňavou a zastíněnou markýzami. Kolem bylo plno nakupujících, kočárků a dětí. Mukéš ucítil v krku slabý nával paniky. Ve dveřích stál Nikhil, jako by tu na něj čekal.

„Ahoj Mukéši!“ Nikhilovi bylo třicet a byl to syn jeho známého z *mandiru*. Takže by ho vlastně měl oslovovat „Mukéšfua“, což znamená strýček, na znamení úcty. Mukéš to ale přešel bez komentáře, což dělával často. Nechtěl být žádný *fua* pro toho mladíka, který má vlastní vlasy a zuby a pevné břicho, o jaké se Mukéš neúspěšně snažil posledních deset let pomocí diety

sestávající z rýže, fazolí mungo a *karhí*. Měl raději pocit, že je Nikhilovým přítelem spíš než postarším strýčkem.

„*Kém íhó*, Nikhile,“ pozdravil ho Mukéš. „Vezmu si fazole mungo, spíš více než méně, a také nějaké *bhindí*.“

„Copak asi dneska vaříš, Mukéši?!“

„Vždyť to dobře víš.“

„To měl být vtip. Však víš, že mungo a okra se k sobě ani nehodí, ne? Udělej si něco jiného. Alespoň *projednou*, Mukéši.“ Nikhil se doširoka zazubil a posměšně otočil oči k nebi.

„Poslouchej, mladíku, vlastně bys mi měl říkat *fua*! Musím si postěžovat tvé matce, jak jsi nezdvůřilý.“ Usmál se sám pro sebe. I když se snažil, nikdy si nebyl schopen získat takový respekt, jaký mívala Naina. To ona z nich dvou lépe komunikovala s lidmi. To ona v *mandiru* řídila sobotní *satsangy* a vedla *bhádžany*. Vzhlíželi k ní jak mladí, tak i její vrstevníci.

Mukéš se díval, jak Nikhil zachází do krámku a proplétá se davem lidí. Konečně vyšel a podal Mukéšovi modrou kabelu vrchovatě naplněnou zeleninou. Bylo v ní hodně fazolí mungo a okry, ale také spousta další zeleniny navíc. Ne nadarmo se krámek jmenoval „Výběrové potraviny“.

Mukéš tiše poděkoval a propletl se nakupujícími zpátky na ulici plnou troubících aut. Ze stažených okének vyřvávaly různé druhy hudby. Když se dostal na vršek a ke své ulici, zrychlil krok, protože mu pomáhala cesta z kopce. Pak odemkl dveře, odkulhal do kuchyně a vybalil celý nákup. Zelenina v tašce sestávala z porce špenátu, koriandru a jednoho či dvou chlebů, které by se dokonale hodily k *páv bhádží*, jen kdyby ho Mukéš uměl uvařit. Konečně se mohl posadit před televizi.

Obvykle ve středu vybalil nákup a pak se posadil k televizi, natáhl si nohy na podnožku a vypil šálek horkého *masálá čaje*, sladkého tak akorát, jak mu ho připravovala Naina. Teď ho ovšem

vařil z instantních sáčků. Pak se usadil k indickému programu Zee TV nebo ke zprávám, jen aby se nemusel dívat na prázdné křeslo vedle sebe, Nainino křeslo, a nechal si uši zaplnit zvuky, smíchem a vážnými konverzacemi o důležitých světových problémech. Pomáhalo mu to nemyslet na to ohlušující ticho, které ho už dva roky den co den čekalo po příchodu domů.

Celé měsíce po Nainině smrti nemohl Mukéš spát ve své posteli, protože samotný si v ní připadal jako v cizím domě.

„Tati, to chce čas,“ řekla mu Róhiní a Vrtti mu ustlala v obýváku.

„Tam nemůže spát věčně, budou ho bolet záda,“ pošeptala Dípálí svým sestrám poté, co ho uložila. Takový obrat rolí v něm probouzel pocit nesmírné hanby. Jak by se mohl dát opět dohromady a fungovat, když právě navždy ztratil svoje všechno?

„Bude v pořádku. Truchlí. Já se teď taky nedokážu do ložnice ani podívat, ale stejně budeme muset vyklidit máminy věci. Má tam pěkný nepořádek!“ zašeptala Róhiní.

Mukéš na gauči v obýváku zavřel oči. Doufal, že tak vytěsni zvuk jejich smíchu. Smály se tiše a konejšivě. On byl jejich otec. To on měl utěšovat své dcery. Ale nemohl. Bez Nainy netušil, jak se to dělá.

Když přešel rok a začalo období věčného mlčení Mukéše Patéla, to dlouhé, osamělé období zármutku, kdy všichni kolem něj dál žili svoje životy, přišly Róhiní, Dípálí a Vrtti s návrhem konečně vyklidit Nainin pokoj. „Tati, už to nemůžeš dál odkládat. Musíš zase začít žít.“

A tak začaly třídit drobnosti a věci z matčina života a vnesly pořádek do chaosu, ve kterém si Naina tolik libovala. Dípálí trpěla alergií na prach, a tak jim nabídla, že místo úklidu bude pro všechny vařit. Ten den bylo v domě znovu živo, ale příčina toho ruchu se mu vůbec nelíbila. Poslouchal, jak Dípálí v kuchyni míchá těsto, stál ve dveřích Naininy a své ložnice a pozoroval

Vrtti a Róhiní. Nevěděly o něm. Byl tichý a ve svém vlastním domě neviditelný, jako by on sám byl duch.

Róhiní organizovala práci a pokřikovala na Vrtti pokyny, jak má zorganizovat pod postelí krabice, a sama pobíhala po místnosti, tu vrátila hřeben na jeho místo ve skříni, skládala šátky a uklízela je do velkého kufru na kolečkách a odklízela celé náruče náramků. Mukéš se na ně díval, jak zpod postele vytahují jednu krabici za druhou. Vrtti si klekla na podlahu, tvář přitiskla ke koberci a dlaní po něm přejela vlevo a vpravo.

Náhle se ozval cinkavý tříštivý zvuk.

„Bože! Co děláš?“ zasténala Róhiní a podívala se dolů na sestru. Vrtti vytáhla krabici a v ní ležel kelímek od jogurtu, do poloviny naplněný lichými náušnicemi. Pak se objevila krabice od bot plná fotografií, kterými se všichni bavívali, když byly dívky malé. Sedávaly Mukéšovi a Naině na klíně a vyptávaly se na kašmírové šaty a jejich křiklavé vzory. Mukéšovi se vždycky líbily. Děvčata se jim smála.

Pak následovalo pár prázdných plastových dóz na jídlo. A nakonec se objevila jedna zaprášená kniha z knihovny.

Vrtti se na chvíličku zarazila a podržela ji v rukou o něco déle. Róhiní si klekla na zem vedle ní.

„Tati?“ zavolaly hlasitě, protože netušily, že je jen kousek od nich. Dípálí vběhla do místnosti také.

„Mámina knížka – z knihovny,“ řekla Róhiní. „Já myslela, že jsem je všechny vrátila, ale na tuhle jsem asi zapomněla.“ Ukázala mu ji a on vešel nevěřicně dovnitř. Jako kdyby ta stará, zaprášená a upatlaná kniha byla nějaký prelud. Když viděl ostatní zbytky Nainina života, necítil téměř nic. Ale při pohledu na tu knihu s šedými skvrnami prachu na deskách měl pocit, že je jeho žena v ložnici s nimi. Tady, se všemi třemi dcerami a s jednou

z Naininých milovaných knih mu na letmý okamžik připadalo, že není tak sám.

Kdysi dávno mívala Naina na stolečku u postele celé stohy knih. Poslední rok života jí dělaly společnost. Četla tytéž stále dokola. Prý to byly její oblíbené. Mukěš si teď přál, aby se jí tenkrát zeptal, o čem jsou a proč se jí líbí. Proč je musí číst znovu a znovu. Dnes si přál, aby je mohli číst spolu.

A teď mu zbyla jen jediná z nich: *Zakletý v čase*.

Ten večer, kdy už v ložnici nezbylo nic z Naininých věcí, Mukěš knihu otevřel. Cítil se jako vetřelec. Tohle nebyla jeho kniha, nebyla vybraná pro něj a možná že by Naina ani nechtěla, aby ji četl. Přinutil se přečíst si jednu stránku, ale musel přestat. Slova mu nedávala žádný smysl. Snažil se, aby k němu zažloutlé stránky a černá písmena promlouvaly, předstíral, že je to dopis, který mu Naina píše. Ale dopis to nebyl.

Další večer to zkusil znovu. Rozsvítil Naininu lampičku, u které čítávala, a opět otevřel knihu na první straně. Nakoukl i na další stránky, opatrně, aby na knize nenechal žádné vlastní stopy. Chtěl, aby ta kniha dál patřila Naině a jenom Naině. Pečlivě hledal nějakou stopu – šmouhu na stránce, skvrnu od čaje, slzu, řasu – prostě cokoliv. Řekl si, že jednoho dne tu knihu stejně bude muset do knihovny vrátit, tak by to Naina chtěla. Ale teď se jí ještě nedokázal vzdát. Zatím ne. Tohle byla jeho poslední šance, jak Nainu přivolat zpátky.

Četl stránku za stránkou, kapitolu za kapitolou. Poznal Henryho, hlavní postavu, která mohla cestovat časem. Díky svému daru se Henry dokázal setkávat se svými minulými i budoucími já a také se tak seznámil s Clare – cestoval za ní časem, když byla ještě děvčátko, a pak se znovu a znovu vracel, po celá léta. Byla to jeho životní láska. A Clare ho musela milovat, protože on byl ten jediný, kterého znala.

Postavy Henryho a Clare začal postupně vnímat nejen jako lidi, ale jako ztělesnění lásky – lásky osudové, před kterou není úniku.

Tak to bylo i s ním a Nainou. Jenže pak v příběhu Henry skočil dál do budoucnosti a zjistil, že zemře. Řekl Clare, že ví, kdy se to stane, kdy se budou muset rozloučit navěky.

Právě četl o tragédii Clare a Henryho, když vedle něj zazvonil telefon. Byla to Dípálí. Nemohl ani mluvit, jen plakal.

„Já věděl, že umře,“ řekl jí, když byl znovu schopen slova. „Stejně jako v té knize věděla Clare, že Henry umře. Zbývalo jim už jen pár dní. Já jsem byl také varován. Ale udělal jsem dost? Udělal jsem ji těch posledních pár měsíců šťastnou?“

„Tati, o čem to mluvíš?“

„Ta mámina knížka – *Zakletý v čase*.“

„A co s ní má být, tati?“ Mluvila tiše a hlas jí přetékal lítostí.

„Ten Henry a Clare... víš, milovali se od mládí, stejně jako já s tvou matkou. A věděli, že on umře. A tak žili tak, jak nejlíp dokázali, aby si užili každou chvíli. A já nevím, jestli jsem udělal totéž.“

„Tati, máma tě milovala a věděla, že ty ji taky miluješ. A to stačilo. No tak, tati, je pozdě, měl bys jít spát, ano? Netrap se tím. Měla s tebou krásný život, stejně jako ty s ní.“

Naina zemřela. Ale tato knížka mu připadala jako náhled do její duše, do jejich lásky a do jejich společného života. Bylo to připomenutí dní po jejich svatbě, když se ještě téměř neznali. Brali se, aniž tušili, co je ten druhý vlastně zač. Naina dělala všechno – vařila, uklízela, smála se, plakala, šila, spravovala a večer si potom četla. Uvelebila se vždy v posteli, jako kdyby za sebou měla den plný odpočinku, a četla si. Už od jejich prvních společných týdnů věděl, že ji miluje a že ji bude vždycky milovat.

Nikdy mě neztratíš, Mukéši, jako by mu říkala, když v rukou svíral tu knihu. Slyšel její slova. Slyšel její hlas. Ten příběh mu ji alespoň na chvílku přivedl zpátky.

Mukěš se natáhne pro dálkové ovládání, aby zapnul obvyklý kanál, ale rukou přitom náhodně zavadí o knihu. *Zakletý v čase* se na něj dívá ze stolku. *Musíš mě vrátit do knihovny, a už žádné výmluvy*, šeptá mu kniha Naininým hlasem. Je čas nechat tu knihu jít a pohnout se v životě dál. Teď už je čas.

Párkrát se zhluboka nadechl, protáhl si nohy a pak se postavil, uložil knihu do své plátěné kabely, ujistil se, že má v kapse průkazku na autobus, a vyšel z domu, přímo do kopce. Po přechodu přešel ulici k nejbližší autobusové zastávce. Čekal a snažil se rozluštit jízdní řád.

Vedle něj stála mladá žena s vlasy sepnutými v neupraveném drdolu a oběma rukama držela obrovský mobilní telefon.

„Promiňte, prosím, kde je tu knihovna a kterým autobusem se tam jede?“

Žena si povzdychla a začala cosi vyfukávat do obrazovky. Nejspíš ji podráždil. Bude si to muset zjistit jinak, ale nebyl z té mapky moudrý, ani když na ni zaostřoval přivřenýma očima docela zblízka. Bude tady stát asi navěky.

„Musíte odsud jet číslem devadesát dva,“ řekla najednou žena, až Mukěš nadskočil leknutím. „Je to v Městském centru.“

„Jen to ne! Snad je tu ještě nějaká jiná? V tom centru je vždycky strašně moc lidí. Je tam na mě moc rušno. Můžete se podívat znovu?“

Žena podrážděně sežvýkla žvýkačku. Podívala se na displej. „Já nevím. Všechny knihovny se teď přece zavírají, ne?“ Ostře

vtáhla vzduch. A o chvíli později dodala: „Jo, je tu ještě jedna na Harrow Road. Je to stejným autobusem. Jen musíte přejít silnici, jede to opačným směrem.“

„Díky, díky, moc jste mě potěšila.“ Usmál se na ni a ona mu naprosto nečekaně úsměv oplatila. Překročil obrubník příliš rychle – ve svém nadšení si neuvědomil, jak pomalu se teď pohybuje – a ucítil v koleni ostré píchnutí. Žena ho pevně, ale jemně uchopila za loket. „Vydržte chvíli, musíte se přece napřed rozhlédnout.“ Podívala se vpravo i vlevo a pak znovu vpravo, a když bylo bezpečné přejít, jemně ho postrčila vpřed.

Na druhé straně se otočil a zvedl ruku na rozloučenou. Jenže mezitím dorazil její autobus a ona už ho pustila z hlavy.

Před ním zastavil autobus číslo devadesát dva. Nastoupil do něj, namáhavě se vyškrábal po schůdcích a přiložil na čtečku svou kartu. „Promiňte,“ oslovil řidiče. „Řekl byste mi prosím, až dorazíme ke knihovně na Harrow Road?“ Vyslovil ta slova, jako kdyby to bylo to nejúžasnější místo na světě. Řidič mu věnoval prázdný pohled.

„Je to zastávka Ealing Road,“ odpověděl nakonec.

„Děkuji vám, příteli, děkuji. Dnes je to pro mě velký den.“

Kapitola druhá

ALÍŠA

:::

„ALÍŠO,“ POKLEPAL RUKOU NA STŮL TERMOSKA DEV. „JÁ UŽ PŮJDU. Tvař se trochu živě, proboha. Já vím, že to tady není U Tygra nebo kam to vy mladí dneska chodíte, ale lidé tady očekávají dobrý zákaznický servis.“

Alíša se opírala o stůl s výrazem líného zaměstnance, jak ho rád nazýval její bratr. Vzhlédla k Termosce Devovi, aniž se obtěžovala narovnat. Termoska byl její nadřízený. Byl to vysoký, hubený Ind, který ji občas dokázal pěkně namíchnout, ale zároveň v ní tak trochu vyvolával ochranitelské pocity. V knihovně to byl prostě šéf, kolem kterého neustále pobíhali knihovníci a snažili se mu nějak zavděčit, i když jen tak seděl v rohu a popíjel ze své termosky. Vždycky byla zvědavá, jestli v ní má alkohol, protože v místnosti pro zaměstnance měli kávovar. Tedy něco jako kávovar. Tak proč by si měl nosit vlastní kafe? Venku jí ale připadal o polovinu menší, protože vnější svět, a ve Wembley obzvlášť, nijak neobdivoval muže ve svetru a vestě, kteří s sebou vláčejí vlastní termosku a rádi úkolují lidi kolem. Měla trochu strach, že ho někdo seřve za to, že chodí po ulici příliš pomalu, anebo do něj prostě vrazí a rozlije mu jeho „kávu“.

„Nebojte, šéfe, dneska je tu úplně mrtvo.“

Pozvedl obočí, ale těžko mohl nesouhlasit.

Přišlo pouze pár ukňouraných a hlučných děcek doprovázených naprosto lhostejnými rodiči. Každý si půjčil jednu knihu a pokutu za pozdní vrácení slíbili zaplatit při další návštěvě. Ty pokuty ve výši dvacet a šedesát sedm pencí už tu visely poslední tři měsíce a brzy se přesunou mezi nikdy nezaplacené pohledávky. Alíša to neřešila – ani v nejmenším netoužila hrát si tady na policajta. Tohle rozhodně nebyla práce jejích snů – ostatně to nebyla práce snů nejspíš pro nikoho. Pracovala tu jen na letní brigádě. V květnu složila zkoušky, a tak tohle byly vlastně její nejdelší prázdniny v životě.

„To lidi ještě chodí do knihovny?“ ptala se jí spolužačka, když jí řekla, kde si našla práci. Tichou. Děsně nudnou. Snažila se získat brigádu v obchodáku Topshop na Oxford Street, kvůli slevám pro zaměstnance a taky kvůli šanci vypadnout na chvíli z Wembley. Ale nakonec skončila tady. „Je tady klid,“ řekl jí Termoska po jejím pohovoru. „A my jsme na to hrdí. Nedávno se zavřela spousta knihoven. Nejspíš jsi o tom slyšela. My se snažíme každému ukázat, jak důležité je tohle místo pro komunitní život.“ Rozpaženýma rukama obsáhl ztichlou knihovnu. „Mnoho našich pravidelných návštěvníků sem chodí právě kvůli tomu vlídnému a přátelskému tichu. Tvůj bratr to tu přece přímo miloval, že? Jak se vůbec má?“

Alíša souhlasně přikývla, ale pokrčila rameny. Její starší bratr Aidan tady v jejím věku taky pracoval. „Lidi jsou *strašně* zajímaví,“ poznamenal Aidan, když mu řekla, kde si našla brigádu. „Víš, jen je pozorovat, jak posedávají, tiše listují nebo dělají cokoli jiného a přitom vůbec nevědí, že je pozoruješ... V knihovně je každý sám sebou, nikdo nic nepředstírá.“

Alíša tuhle jeho fascinaci nechápala. Z nich dvou to byl právě Aidan, kdo knížky vždycky miloval. Byl velmi přemýšlivý a rád se učil nové věci jen tak, pro sebe, zatímco ona se učila výhradně

kvůli škole a nikdy by ji nenapadlo vzít si knížku pro zábavu, jako to dělal on.

Jejich matka je sem jako děti občas brávala a Alíša to okolní ticho nesnášela. Kopala kolem sebe a ječela, protože raději chtěla pobíhat v parku. A i když pak povyrostli, Alíša se do knihovny nikdy nevrátila, zatímco Aidan sem mířil vždycky po škole, buď aby si udělal úkoly, nebo přečetl knížku.

Takže když se mu Alíša svěřila, že ji v obchodáku nevzali, Aidan navrhl, aby to zkusila v té malé, tiché knihovně na Harrow Road. Přijala tu práci vlastně tak trochu i kvůli němu, protože doufala, že na ni třeba bude trochu hrdý.

„Já už taky musím jít, Alíšo, zvládneš to tady sama?“ Zpoza polic na ni vykoukla Lucy, jedna ze dvou dobrovolných knihovnic. Termoska říkal, že nemá dost peněz, aby si mohl dovolit víc zaměstnanců. Nemohl jim nabídnout nic zajímavého, protože všichni mířili za zábavou do Městského centra, a on tak musel omezovat náklady, a přitom se snažit o co nejlepší zákaznický servis. Lucy žila ve Wembley celá léta a Harrow Road byla knihovna, kam docházela odjakživa. Ráda mluvila o starých dobrých časech, kdy se sem o prázdninách sbíhaly celé tlupy dětí. „Tahle knihovna byla vždycky plná života, víš, Alíšo. Ráda sem párkrát do týdne zaběhnu, protože mi to připomíná moje vlastní děti. Taky se tady naučily číst.“ Lucy ráda vzpomínala. Tenhle příběh Alíše vyprávěla už nejméně popatnácté a vždycky ho začínala větou: „Zastav mě, jestli už jsem ti to říkala.“

„Dneska je tu mnohem méně lidí, děti hrají na Xboxech a ostatních věcech,“ pokračovala Lucy. „Moje děti ale strašně rády četly prakticky cokoliv, co se jim dostalo do ruky.“

Jedno z jejích dětí založilo vlasové studio, které se postupně rozrostlo na další dvě nebo tři pobočky v okolí a celkem se jim dařilo. Druhé pracovalo jako účetní u nějaké právnické firmy ve

městě. Lucy na ně byla strašlivě pyšná a jejich úspěch vždycky přičítala téhle knihovně.

„Dneska je tu klid, že?“ rozhlédla se Lucy, přehodila si přes ramena sako a vydala se ke dveřím. „Dokonalý den na to, posadit se někam s knížkou,“ mrkla na ně. „Uvidíme se příští týden!“

A klid tu tedy vážně byl. V tom měli Lucy i Aidan pravdu. Jenže s přílišným tichem se dostavila i nuda a dnes to bylo opravdu těžké.

„Možná,“ prohodil Termoska a ještě ode dveří se otočil k Alíše, „možná bys mohla projít vrácené knihy? Vytřepej z nich všechny ty různé papírky a podobné věci, co tam bývají. Někteří naši pravidelní zákazníci“ – *Cože? Všech pět?* opáčila v duchu Alíša – „si stěžovali, že v knížkách bývá různé svinstvo. V šuplíku najdeš gumové rukavice. Já vím, že to obvykle dělá Kyle, ale kdybys to mohla dneska udělat ty, dost by to pomohlo.“

No samozřejmě, šplhoun Kyle miloval jakoukoliv příležitost, jak se zavděčit. Chvilí přemýšlela, že by se na ten úkol mohla vykašlat... ale pak se rozhlédla kolem. Všude bylo ticho. V rohu si četl nějaký chlapík. V dětské sekci seděla matka s batoletem a nikdo z nich ji nepotřeboval. Na stole ležel její telefon. Žádné nové zprávy. Staré hodiny nade dveřmi ukazovaly třináct třicet. Do konce směny zbývala ještě *spousta* hodin a ty jí budou připadat ještě delší, když se bude nudit. Takže otevřela stolní zásuvku, natáhla si přilnavé gumové rukavice a pustila se do toho.

Po deseti minutách se jí podařilo vytrídít dvě hromádky. Jedna rovnou na vyhození, pár jízdenek na vlak, staré účtenky a utržený lístek na koncert rappera Stormzyho z roku 2017. Pak kupička toho, co se dá použít – věrnostní karta do bufetu kuřecích specialit jen s jednou chybějící nálepkou. Chudák Kyle se zhroutí, až zjistí, o jaký poklad přišel.

Právě když otevírala obzvlášť nechutný výtisk *Vojny a míru*, periferním viděním postřehla, že před skleněnými vchodovými

dveřmi knihovny stojí starý muž. Tlačil do dveří a snažil se je tak otevřít. Když se nic nedělo, začal před nimi mávat pažemi.

No tak, sakra, prolétlo jí hlavou. Vždyť tam má přímo před očima tlačítko na otevření dveří. A tohle se musí stát právě ve chvíli, kdy už to vypadalo, že tu po zbytek dne bude sama. Obrátila oči k nebi a čekala, jestli mu to dojde. Při troše štěstí ztratí trpělivost a půjde pryč.

To se ale mylila. Starý muž to nevzdával. Stál tam s jednou rukou založenou za zády a krkem vytaženým, kam až to šlo, a prohlížel každou píd dveří, aby zjistil, jak se otevírají. Očima přelétal zleva doprava a hlavou otáčel ze strany na stranu jako divák na tenise.

Nic.

Ještě chvíli čekala, ale když začal rukama hmatat po vrchním rámu dveří, vzdala to. Vážně nemá zapotřebí, aby ji Termoska seřval za to, že se ten stařík svalí na zem, když se bude snažit vlézt dovnitř okénkem nade dveřmi.

Vytáhla si sluchátka z uší, přešla ke vchodu a stiskem tlačítka otevřela dveře. Počkala, až se rozjedou do stran. „Aha!“ řekl muž na druhé straně potěšeně.

„Otevírá se to tlačítkem. Na vaší straně je taky jedno.“

„Aha, děkuji, slečno.“ Starý muž kývl hlavou.

Alíša přešla zpátky ke stolu, nasadila si do uší sluchátka a připravila si gumové rukavice.

Jenže když znovu vzhledla, viděla starého muže stát tam, kde ho předtím opustila. Na vnější straně dveří, které se za ní automaticky zavřely. Znovu protočila panenky a rozhodla se, že tentokrát mu už pomáhat nebude.

„Promiňte, slečno!“ bušil na dveře jednou rukou a druhou zmateně tápal kolem dveří po předpokládaném místě výskytu tlačítka. Za tohle by jí měli rozhodně přidat.

Po třiceti vteřinách starcova bušení na dveře se matka rozhodla vzít své batole domů a při odchodu vpustila staříka dovnitř. Tentokrát neváhal a vešel rovnou do knihovny, ke stolku, u kterého seděla Alíša. Ta upírala oči na hromádku zmuchlaných papírků a předstírala, že se pekelně soustředí, jen aby si stařík uvědomil, že má práci, a dal jí pokoj.

I přes muziku ve sluchátkách ale slyšela jeho zdvořilé a opakované: „Promiňte, slečno.“ Pak začal poťukávat prstem na stůl. Když se jeho prst začal blížit ke zvonku, pohlédla mu přímo do očí.

„Jak vám mohu pomoci, pane?“ oslovila ho s přívětivým úsměvem a hlasem dokonalé knihovnice.

„Chtěl jsem vrátit...“ Odmlčel se a po chvilce ticha změnil výraz. „Ne, promiňte,“ zavrtěl prudce hlavou. „Hledám tu vlastně nějaké knihy.“ Všimla si, že pevně tiskne k boku plátěnou kabelu, jako kdyby se držel záchranného stěbla.

„Tak to jste tady správně,“ uchichtla se.

„Ne, slečno, potřeboval bych pomoci. Prosím, pomozte mi.“

Povzdechla si. „S čím vám můžu pomoci?“

„Já...“ Hlas se mu téměř neznatelně zachvěl. Tváře mu trochu zrudly a uši zrudly. „Víte, já nevím... jaké knihy. Mohl bych si přečíst nějaké obsahy?“

„To si můžete najít tamhle,“ ukázala mu ke stolkům s počítači.

Podíval se na počítače a pak na své ruce. „Já s tím asi nebudu umět zacházet,“ řekl.

„A víte, jaké knihy tedy hledáte?“ povzdechla si a minimalizovala Instagram na obrazovce svého počítače. Přitom si stačila letmo všimnout, že její bývalý přítel Ráhuľ zveřejnil novou fotku. Otevřela databázi.

„No, s tím bych také potřeboval pomoci.“

Strašně moc se snažila neztratit s ním přepřlivost.

„Obávám se, že vám nemůžu pomoci, když nevíte, jaké knížky chcete. Já tu mám jen vyhledávač.“

„Ale znáte přece spoustu knížek, ne? Knihovníci přece vědí, co lidé čtou. Já zhruba vím, co asi chci. Chci si přečíst knížky, které se mi budou líbit. Možná bych si o tom pak mohl povídat se svou vnučkou... možná něco klasického? Třeba nějaký román? Přečetl jsem *Zakletý v čase*.“ Rukou pevně stiskl kabelu na svém boku. „Ano, ta se mi líbila moc. Ta kniha mi opravdu hodně pomohla.“

„O té jsem nikdy neslyšela. Je mi to vážně líto, ale já znám spíš učebnice a knížky do školy. Romány moc nečtu.“

Stařík zděšením otevřel ústa. „To byste ale měla. Je to přece vaše práce. Můžete mě alespoň nějak nasměrovat?“

„Ne. Možná byste si to měl vyhledat na Googlu nebo tak.“

„Já...“

Vstala ze židle. Rozbolely ji spánky. Vzpomněla si na včerejší večer – na matku zavřenou v ložnici a na bratra, který přecházel sem a tam po chodbě a občas nakukoval dovnitř s výrazem obav ve tváři. Alíša se cítila unavená a hlavu měla těžkou. „Prosím vás, pane,“ ucedila skrze zaťaté zuby. „Klidně si můžete prohlédnout třeba knížky na policích, jestli si chcete najít něco ke čtení. Romány jsou tamhle,“ mávla rukou daným směrem.

A s tím se posadila a dívala se, jak se stařík pomalu, ale neomylně šine k označeným regálům. Občas se na ni ohlédl a zachmuřil se. Alíša se upřeně mračila na svou obrazovku a snažila se ho ignorovat. Cítila v hrdle něco jako pocit viny. Odkašlala si. Co to do ní vjelo? Nasadila si sluchátka pevně do uší.

Popotáhla si na ruce gumovou rukavici, až cítila, jak ji napjatá guma zatahala za chloupky na kůži. Chystala se právě zapomenout na posledních pár minut, když ji vyrušil někdo další. Byl to jeden z pěti pravidelných návštěvníků knihovny. Čtenář thrillerů a detektivek. Skoro neustále seděl v sekci thrillerů a detektivek

u stolků s výhledem na park. Ta část byla od ostatního prostoru trochu oddělená, taková tichá a zastrčená. Někdy po zavření knihovny tam ráda sedávala i Alíša a dívala se ven. Vždy jen na jednu nebo dvě minuty. Dávala si tam krátkou pauzu před odchodem domů. Takovou chvilku pro sebe.

„Co?“ vyštěkla. Věděla, že se nechová zdvořile, ale neměla sílu nad tím přemýšlet.

„Tak pardon,“ zamumlal. Měl dlouhé vlasy – delší, než by měl normální dospělý muž podle jejího názoru mít – a zakrývaly mu obličej. Rád nosil trička v jasných barvách, ale skoro vždycky přes ně měl přehozenou tmavou mikinu s kapucí. Jen pohled na něj v tomhle horku ji deprimoval. „Chtěl jsem jen vrátit tuhle knížku.“ Podal jí *Jako zabít ptáčka*.

Prstem v gumové rukavici ukázala na hromadu vrácených knih. „Položte ji tamhle a já se o to postarám,“ vyzvala ho.

Přikývl. „Není to moje obvyklá detektivka. Ale je vážně dobrá. Už jsem ji četl několikrát a pořád se k ní vracím. Pomáhá mi přijít na jiné myšlenky – no, to vlastně dělají všechny knížky, že ano. I samotné tohle *místo* mi pomáhá.“

Zamračila se. Jestli mu detektivky pomáhají před něčím *uniknout*, před čím to proboha utíká? Souhlasně přikývla.

Detektivkář nemotorně a ostýchavě přistoupil blíž. „Tahle knížka... víte... celkem bych ji mohl doporučit.“ Zdvihl obočí a téměř neznatelně kývl směrem ke starému muži mezi policemi. Alíša se znovu zamračila a Detektivkář mávl knihou ke staříkovi. „Tohle je *klasika*... tuhle knížku by si měl přečíst *každý*.“ Dával si pečlivě záležet na každém slovu a pak opatrně uložil román na hromadu ostatních vrácených knih, jako kdyby to byl vzácný dárek. Pomalu se otočil.

Co má za problém? Snaží se s ní snad flirtovat? Když konečně zmizel, zvedla Alíša *Jako zabít ptáčka*, naskenovala číslo zpátky

do systému titulů k vypůjčení a začala z knihy vytřásat jakékoliv poklady, které by mohly být ukryté mezi listy. Když z ní vyletěl kousek papíru, napůl čekala, že na něm bude napsané telefonní číslo, instagramový profil nebo něco takového. Ale když ho rozložila, viděla, že je to nějaký nákupní seznam. Povzdechla si a v první chvíli chtěla na Detektivkáře zavolat a poděkovat mu za to, že jí přiděluje práci. Ale pak se podívala ještě jednou. Písmo bylo úhledné a zaoblené. Nemyslela si, že takhle by mohl psát člověk, co má rád detektivky a thrillery. Znovu si přečetla slova na papíře: byl to seznam knih.

Seznam četby.

Bylo tu pod sebou sepsáno osm titulů. První byla kniha *Jako zabít ptáčka*, právě ta, kterou teď svírala rukama v gumových rukavicích.

Mohlo by se vám hodit

Jako zabít ptáčka

Mrtvá a živá

Lovec draků

Pí a jeho život

Pýcha a předsudek

Malé ženy

Milovaná

Vhodný nápadník

Napřed lístek přidala na hromádku určenou k vyhození. Ale když se ji chystala smést do koše, něco ji zastavilo. Stáhla si jednu rukavici a opatrně přejela prstem po slovech *Jako zabít ptáčka*. Pak papírek zastrčila do pouzdra svého mobilního telefonu, spolu s nalezenou věrnostní kartou.

Zdvihla knihu, potěžkala ji v rukou a prohlédla si obálku.

Potom se postavila a s bušícím srdcem se vydala ke staříkovi. Tuhle knížku by měl přečíst *každý*, znělo jí v hlavě. Tak, tohle je její olivová ratolest.

Kapitola třetí

MUKÉŠ

MUKÉŠ CESTOU K POLICÍM S KNIHAMÍ CÍTIL V ZÁDECH DÍVČIN pohled. Netušil, kde má začít hledat „nějaký román“. Knihy v policích mu splývaly do jedné. Rukou přejel jejich hřbety a pod prsty cítil rozdílnou strukturu použitého materiálu. Většinou byly lesklé a hedvábně měkké. Bůhvíproč mu připomněly Nainina *sáří* vyskládaná doma. Slova vytištěná na hřbetech mu unikala, vysmívala se mu, jako by věděla, že on sem vlastně nepatří. Ta dívka se ještě dívá? Zašel hlouběji mezi regály, aby unikl jejímu pohledu.

Zaslechl jakýsi šepot. Netušil, odkud ten zvuk přichází, ale měl pocit, že se ho nějak týká. Tváře mu zrudly. Rychle popadl náhodnou knihu z police v zoufalém pokusu splynout s okolím.

Pravidla silničního provozu a testy pro řidiče. No, tak tohle určitě nehledá. Tohle žádný román není, ačkoliv za šest let se může hodit, až bude jeho vnučka Prija skládat testy v autošколе. Nechtěl dát najevo porážku a rozhodl se předstírat, že žádnou pomoc od knihovnice nepotřebuje. Posadil se ke stolku a začal číst: „*Úvod: Pravidla silničního provozu jsou základní četba pro každého.*“

„Ach, Naino,“ řekl nahlas. „Co tu vlastně dělám?“

Někdo v rohu na něj výstražně zasyčel tak ostře, až leknutím zvedl hlavu. Jak dlouho tady musí sedět, aby nikdo nepoznal, že se dopustil hloupého omylu? Samozřejmě že se nechystá skládat

žádné testy v autošколе! Co by si o něm lidé pomysleli, kdyby věděli, jak tu panikaří? Přečetl si celý obsah a pak otočil na úvod, který byl celkem zajímavý, ačkoliv pro jeho život naprosto zbytečný. Přestal řídit auto už před mnoha lety. Jeho dcery na to dohlédly.

Seděl u stolku a cítil, jak se mu *Zakletý v čase* doslova propaluje plátnem tašky a přitahuje pozornost. Nebyl schopen tu knihu vrátit. Věděl, že když se jí teď vzdá, bude mít problémy za to, že si ji nechal tak dlouho. Možná by se do ní mohl začíst a na chvíli zapomenout na celý tento nemožný a ostudný výlet...

Uslyšel za sebou kroky. Byl to v okolním tichu jediný zvuk, a protože neměl čas sáhnout pro *Zakletého v čase*, ponořil se znovu do *Pravidel silničního provozu*. Něco za ním klapalo – ohlédl se přes rameno, co možná nejvíc nenápadně. S hrůzou viděl, že se k němu blíží to děvče. V rukou držela knihu. Nejspíš se mu jde *vysmívat*. To klapání vydávaly její dlouhé nehty, kterými poťukávala po přebalu knihy.

„Pane?“ oslovila ho. Tentokrát zdvořile, ale už jí nevěřil. Otočil hlavu ke stránkám. Chtěl si v klidu číst svou fascinující knihu.

„Pane?“ zopakovala. „Tohle jste chtěl najít?“ Ukázala na *Pravidla silničního provozu*. „Kdybyste to řekl, to jsem vám mohla najít snadno.“

„Neříkejte mi ‚pane‘, já pro vás nejsem žádný ‚pán‘!“ Mukés se napřímil, našťvaný i zahanbený zároveň.

A s těmi slovy sbalil *Pravidla silničního provozu* a vyrazil co nejrychleji směrem ke dveřím, tlačítkem je otevřel – prý automatické dveře – a vyšel ven na ulici. S hlavou vysoko zdviženou ignoroval pípání detektorů a úplně zapomněl, že kniha, kterou drží, je kradená.

Mukéš dorazil domů a otevřel dveře do prázdného bytu. Už byl klidnější, ale v očích ho štípaly slzy a uši mu jen hořely. U dveří skopl boty a plátěnou tašku hodil nečekaně prudce na křeslo v obýváku. Pak teprve zkontroloval zprávy na záznamníku. Byla tam další zpráva od Róhiní, která končila slovy: „Tati, zavolej mi, až si to poslechněš. Chceme vědět, co máme uvařit, až za tebou v pátek dorazíme. Zítřka na to musím nakoupit. Doufám, že jíš pořádně.“

Sesunul se na gauč. Při té zprávě se mu rozbušilo srdce ještě víc. Prija ho minulý týden prosila, aby jí dal něco na čtení. Vlastní knížku nechala doma a neměla tu nic, čím by si ukrátila dlouhou chvíli. Navrhl jí, že se budou dívat na *Modrou planetu*. Zoufale zasténala.

„Kdyby tu tak byla babička! Ta měla *spoustu* knížek.“

Prija i Naina stále něco četly. Naina se vždycky uvelebila s Prijou v ložnici v přízemí, tam se pohodlně usadily v polštářích a společně si četly. Slýchal je debatovat o jednotlivých postavách, jako kdyby to byli skuteční lidé. Měl za to, že je to pošetilé, ale hrozně se mu to líbilo. On se stejným zájmem sledoval dokumenty. Také měly vzdělávací charakter, ale považoval je za snazší. Vážně by se mu líbilo, kdyby měla Prija stejnou slabost pro Davida Attenborougha jako on sám.

„Jednu knížku tu mám,“ řekl Mukéš své vnučce a odspěchal do patra. Na polici tu teď ležela jen jediná kniha v zaprášeném plastovém obalu: *Zakletý v čase*.

Když ji přinesl dolů a podal Prije, zatvářila se pohoršeně. „Podívej, Prijo, přečetl jsem ji dokonce i já, je to moc krásný příběh.“

Prija mu ji vyrazila z ruky a nečekaně prudce vybuchla. „Dědo, tohle je na mě moc dospělé!“ Zatvářila se posmutněle a tváře jí frustrovaně zrudly. „Kdyby tu tak byla babička. Ta by to věděla. Ty knížkám vůbec nerozumíš, dědo.“ Spodní ret se jí zachvěl, až nakonec vzlykla: „Tobě je to prostě jedno!“

Bylo mu, jako kdyby dostal ránu do prsou. Oči se mu zamžily. Na chvíli si přál být pryč a slyšet znovu Nainin hlas, cítit její přítomnost na gauči vedle sebe.

Ne. Tohle se už znovu nesmí opakovat. Cítil se hrozně zahanbený a tak *zbytečný*... Naina by byla hrozně zklamaná. „Co mám ale dělat?“ vykřikl do ticha domu.

Ted' se nesmíš vzdát, Mukěši.

Mukěš se zarazil. Věděl, že to není skutečné, že ho přemáhá zklamání, a tak se mu zdálo, že to k němu promluvila sama Naina.

Každý občas musí požádat o pomoc, Mukěši, slyšel znovu její hlas, až se mu vzadu na krku zjezily chloupky. Měla pravdu. Pokaždé měla pravdu.

Při vzpomínce na Priju, sedící s knihou v křesle nebo u babičky na posteli a v duchu nekonečně daleko od něj, mu pokleslo srdce.

„Chodí za mnou vůbec ráda?“ zeptal se Mukěš nahlas.

Čekal a doufal, že se k němu Naina vrátí, aby ho ujistila, že to všechno bude v pořádku – ale odpovídalo mu jen ticho.

Sesunul se před televizi a přeladil na *Modrou planetu*. Přednes Davida Attenborougha, hluboká modř oceánu a zvláštní hlasy zvířat, to všechno mu obvykle pomáhalo uvolnit se. Dnes se ale na Davida Attenborougha nedokázal soustředit. Přешel ke své plátěné tašce, vytáhl z ní *Zakletého v čase* a přitiskl si ho na prsa. Odešel do ložnice a uložil se na postel. Kniha se mu rozevřela v rukou a on se ponořil zpátky do světa Clare a Henryho. Před Henryho smrtí byli varováni včas, což bylo zároveň požehnání i prokletí. To varování bylo naprosto jasné. Oba věděli, že jejich dny jsou sečteny, a už jen čekali, až přijde konec.

Jenže podle Mukěšovy zkušenosti nebylo varování vůbec útěchou, i když bylo sebevíc zřetelné. Způsobilo pouze pomalé odtikávání strachu ve chvílích pohody i nepohody. Byla to časovaná bomba. Vzpomněl si, jak mluvili s doktorem po Nainině poslední prohlídce.